

Socijalna filozofija

Fašizam

Romantizam + Socijalizam

- Romantizam kao protofašizam
- Što definira naciju u 19st?
- Je li nacija plemstvo ili puk?
- Koji su efikasniji/finalni uzroci nacije?

Povodi za pravi fašizam

- WWI:
  - ideja nacije je bila zlorisputrebljena za „ujedinjenja” 19.st.
  - U glavama ljudi nacija predstavlja sve
  - Njemačka, poražena i „osakaćena”
  - Italija, pobjedila ali joj je pobjeda „osakaćena”

Fašizam nije isto što i nacizam!

(ITA=1861.-1870., NJE=1866.-1871.)

- Fašizam traži

- „pravednost”:
  - dobivanje osvojenog i ispregovaranog
- Nacionalno jedinstvo:
  - bilo tko tko osporava koncept „Italije” je (1) državni neprijatelj, i (2) „rasist”

- Nacizam traži

- osvetu:
  - osjećaj je da je Njemačka pobijeđena van bojnog polja
  - krivci?
- slavu:
  - Njemačka kao najvažnija u Europi i u svijetu

Početak fašizma

- G. D'Annunzio, princ Montenevosa (pravim imenom Gabriele Rapagnetta i nije nikakav princ)
  - S talijanskim veteranima 1919. zauzeo Rijeku, makar je ona eksplicitno isključena od okupacije
  - Inspiracija i za fašiste i za antifašiste
  - 1920. objavio rat Italiji (koja je brzo pobjedila i anektirala Rijeku)
- Futuristička stranka
  - Tommaso Marinetti
  - 1920. se spajaju u Fasci nazionali di combattimento

1922. Marš na Rim

- Najraniji fašistički pokreti pojavili su se u Italiji i Njemačkoj početkom 20. stoljeća.
  - Ti su pokreti naglašavali potrebu za nacionalnim jedinstvom i gušenjem individualnih prava u ime kolektivnog dobra.
  - Koristili su se štrajkovima i nasilnim suzbijanjem štrajkova za ucjenjivanje firmi da ih financiraju
- Marš na Rim 1922.

Fašistička ideologija

- Nacionalizam: naglasak na nacionalnom identitetu i jedinstvu
- Autoritarizam: koncentracija moći u rukama jednog vođe ili skupine
- Totalitarizam: kontrola svih aspekata društva od strane države
- Gušenje individualnih prava: ograničavanje individualnih sloboda i prava
  - uništavanje drugih jezika i kultura
  - prisilna asimilacija

Nepravde i zločini protiv Hrvata i Veneta (Mlečana)

- Mussolini: „Gdjegod je krilati lav, tu je Italija”
  - povijesna laž i opravdanje za aneksiju
- Fašistička Italija i nacistička Njemačka počinile su brojne nepravde i zločine protiv Hrvata i Veneta, uključujući:
  - Prisilna asimilacija: pokušaj brisanja hrvatskih i venetskih kulturnih identiteta
  - Etničko čišćenje: prisilno uklanjanje i ubojstvo Hrvata i Veneta iz njihovih domova i zajednica
  - Genocid: sustavno ubijanje Hrvata i Veneta na područjima okupacije

Otpor nacizmu u Hrvatskoj (NOB)

- 10.04.1941. Ustanovljena nacistička „NDH”
  - Na suđenju u Nürnbergu ustanovljeno da NDH nije predstavlja Hrvatsku i nije bila suverena nego satelitska država Njemačke
- 22.06.1941. Šuma Brezovica kod Siska
- Snaga: 650000
- Sedam neprijateljskih ofanziva
- Hrvati, Srbi, Slovenci, ali i Židovi, Mađari i Veneti (Partizanska divizija Garibaldi)
- Treba razlikovati NOB od kasnije Jugoslavije

Hladni rat i brzinsko opraštanje

- Zbog hladnog rata, i repozicioniranje Jugoslavije i Grčke, Italiji „oprošteno sve”
  - Dozvoljeno naoružavanje
  - Odustalo se od okupacijskih zona (Teheran: Veneto, Südtirol i Furlanija je trebala okupirati Jugoslavija)
- Komadanje Slobodnog Teritorija Trsta (neovisne države od 1945-1956, članice UN-a) od strane Jugoslavije i Italije jedan od najvećih teritorijalnih zločina u poslijeratnoj Europi koji je prošao u **potpunosti** nekažnjeno

Danas

- Zbog politike brzog praštanja, ali i nedovoljno odlučnosti da se raščisti sa svim vidovima fašizma, a ne samo nacizma, danas opet imamo rast ideologija tog tipa
- Problem je što se o nekim nepravdama u ime geopolitike šutjelo, i kako je umrla generacija koja je to pamtila, stvari su postale neutralne, čak i „zabavne” neobrazovanim
- P.s. Ova cura na prozoru im je glasno puštala „Bella Ciao”, a rulja ju je vrijeđala i prijetila silovanjem

